

گنجینه سوال رایگان
+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

	۱	۲	۳	۴
۱ -	☐	☐	☒	☐
۲ -	☐	☐	☒	☐
۳ -	☐	☐	☐	☒
۴ -	☐	☒	☐	☐
۵ -	☒	☐	☐	☐
۶ -	☒	☐	☐	☐
۷ -	☐	☐	☒	☐
۸ -	☐	☒	☐	☐
۹ -	☐	☐	☒	☐
۱۰ -	☒	☐	☐	☐
۱۱ -	☐	☐	☒	☐
۱۲ -	☐	☐	☐	☒
۱۳ -	☐	☒	☐	☐
۱۴ -	☐	☐	☒	☐
۱۵ -	☐	☐	☐	☒
۱۶ -	☒	☐	☐	☐
۱۷ -	☐	☐	☒	☐
۱۸ -	☐	☒	☐	☐
۱۹ -	☐	☐	☒	☐
۲۰ -	☐	☐	☒	☐
۲۱ -	☒	☐	☐	☐
۲۲ -	☐	☐	☒	☐
۲۳ -	☐	☐	☒	☐
۲۴ -	☒	☐	☐	☐
۲۵ -	☒	☐	☐	☐
۲۶ -	☒	☐	☐	☐
۲۷ -	☐	☐	☒	☐
۲۸ -	☒	☐	☐	☐
۲۹ -	☐	☐	☒	☐
۳۰ -	☐	☒	☐	☐
۳۱ -	☐	☐	☒	☐
۳۲ -	☐	☐	☐	☒
۳۳ -	☐	☐	☒	☐
۳۴ -	☐	☐	☒	☐
۳۵ -	☐	☐	☒	☐
۳۶ -	☐	☒	☐	☐
۳۷ -	☐	☐	☐	☒
۳۸ -	☐	☐	☐	☒
۳۹ -	☐	☐	☒	☐
۴۰ -	☐	☒	☐	☐

۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- مالیات‌های مستقیم خود به دو دسته‌ی مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد تقسیم می‌شوند. اساس و مبنای مالیات بر دارایی، ثروت مؤدی (پرداخت‌کننده‌ی مالیات) است. مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث است که از اموال و دارایی‌های باقی‌مانده‌ی شخص فوت‌شده، دریافت می‌شود.

- یکی از انواع مالیات‌های غیرمستقیم، عوارض گمرکی است. حقوق و عوارض گمرکی در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه‌های گمرکی» نیز شناخته می‌شود. این نوع از مالیات‌ها، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

- بررسی قسمت سوم در گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: نادرست است، در مالیات بر ارزش افزوده، مالیات پرداخته‌شده‌ی تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود، به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

گزینه‌ی «۲»: نادرست است، در کشورهایی که ساز و کار مالیات بر ارزش افزوده در آن‌ها برقرار است، کسب و کارها، منبع مالیات را از فروش خودشان جمع‌آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب و کارها، پرداخت می‌کنند.

گزینه‌ی «۳»: صحیح است.

گزینه‌ی «۴»: صحیح است.

۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
الف) راه حل اول:

= قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در هر مرحله

(نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در آن مرحله) + قیمت کالا در آن مرحله

در مرحله اول داریم:

$$34,500 = 30,000 + (30,000 \times x) \Rightarrow x = \frac{34,500 - 30,000}{30,000} \Rightarrow x = \frac{4,500}{30,000} = \frac{15}{100}$$

در نتیجه نرخ مالیات بر ارزش افزوده برابر با ۱۵ درصد است.

راه حل دوم:

برای به دست آوردن نرخ مالیات بر ارزش افزوده باید بینیم مالیات جمع آوری شده توسط فروشنده، چند درصد قیمت کالا در آن مرحله را تشکیل می دهد.

$$\text{نرخ مالیات بر ارزش افزوده} = \frac{\text{مالیات جمع آوری شده توسط فروشنده}}{\text{قیمت کالا}} \times 100$$

$$\text{نرخ مالیات بر ارزش افزوده} = \frac{4,500}{30,000} \times 100 = 15\%$$

ب) ارزش افزوده ی محصول در هر مرحله، از تفاضل قیمت محصول در مرحله ی قبل از قیمت محصول در همان مرحله به دست می آید و به معنای آن است که فروشنده چه ارزشی به کالا اضافه کرده است.

قیمت کالا در مرحله ی دوم - قیمت کالا در مرحله ی سوم = ارزش افزوده ی مرحله ی سوم

$$\text{تومان } 30,000 = 90,000 - 60,000 = \text{ارزش افزوده ی مرحله ی سوم}$$

ج) در مرحله ی سوم «اعتبار مالیات بر ارزش افزوده هایی که در مرحله ی قبل پرداخت شده» برابر با همان میزان «مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده توسط فروشنده» در مرحله ی دوم است.

د) مجموع مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده برابر با همان مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله ی آخر است، با توجه به اینکه نرخ مالیات برابر با ۱۵ درصد است، خواهیم داشت:

$$\text{مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله ی سوم} =$$

$$\text{تومان } 13,500 = 90,000 \times \frac{15}{100} = \text{نرخ مالیات بر ارزش افزوده} \times \text{قیمت کالا در مرحله ی سوم}$$

ه) مالیات بر ارزش افزوده ی خالص جمع آوری شده در هر مرحله برابر است با تفاضل مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله ی قبل از میزان مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده توسط فروشنده در آن مرحله در نتیجه با توجه به اطلاعات جدول، خواهیم داشت:

$$\text{مالیات بر ارزش افزوده ی خالص جمع آوری شده در مرحله ی دوم} =$$

$$\text{مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله ی دوم} -$$

$$\text{تومان } 4,500 = 9,000 - 4,500 = \text{مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله ی اول}$$

۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(الف)

$$\text{میزان سرمایه سرمایه گذار} = \frac{\text{کل سرمایه اولیه بنگاه}}{\text{سهام هر سرمایه گذار}} \times 100 \Rightarrow 21, \frac{000}{300} \times 100 = 7\%$$

(ب) تعاونی‌ها: با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شوند و به بهبود وضعیت اقتصادی آن‌ها کمک می‌کنند.
(ج) از جمله مزیت‌های کسب‌وکار شخصی، منافع مالیاتی است زیرا در این کسب‌وکار فقط یک‌بار مالیات بر درآمد پرداخت می‌شود.

۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\text{دریافتی نیروی کار (الف)} = 7 \times 30 = 210$$

$$\text{پرداختی کارفرما (ب)} = 3 \times 70 = 210$$

نکته: خارج از نقطه‌ی تعادل همواره تعداد کمتر مبادله و معامله می‌شود.
(ج) بیکاری ساختاری، نوعی از بیکاری است که ناشی از عدم تطبیق شغل‌های موجود و افراد جویای کار می‌باشد.

۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون نمودار نزولی است بنابراین نشان‌دهنده نمودار تقاضا می‌باشد.
در نقطه A در مقایسه با نقطه B قیمت بیشتر اما مقدار کم‌تر است. بنابراین حرکت از نقطه A به نقطه B بیانگر کاهش قیمت کالا است.

۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در الگو و تصویر جریان چرخشی تعاملات بین بازیگران کلیه‌ی خانوارها، عرضه‌کننده عوامل تولید و تقاضاکننده‌ی کالا و خدمات هستند و بنگاه‌ها برعکس، عرضه‌کننده‌ی کالا و خدمات و تقاضاکننده‌ی عوامل تولید هستند/ با افزایش درآمد، تقاضای کالای پست کاهش می‌یابد.

۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- کسب و کارهای شخصی مثل بنگاه‌ها، مغازه‌ها و ... فقط یک‌بار مالیات بر درآمد می‌دهند.
- مالیات بر مصرف با هدف کاهش رفتار نامطلوب گرفته می‌شود و می‌تواند میزان استفاده از بنزین و ماشین‌آلات را کاهش دهد.
- برای حمایت از صنایع داخلی (جلوگیری از ورود کالاهای خارجی)، تعرفه‌های گمرکی اعمال می‌شود.
- مالیات بر خدمات شهرداری مثل ساخت بزرگراه، از نوع «عوارض شهرداری و خدماتی» است.

۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(الف)

$$\text{مالیات بر درآمد} + \text{مالیات بر دارایی} = \text{مالیات مستقیم}$$

$$\text{میلیون تومان } 85 = 70 + \left(\frac{1}{8} \times 120\right) = \text{مالیات مستقیم}$$

مهم‌ترین نوع مالیات: مالیات بر درآمد

(ب)

$$\text{میلیون تومان } 15 = \frac{1}{8} \times 120 = \text{مالیات بر درآمد}$$

مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی = مالیات بر ارث

(ج)

$$\text{میلیون تومان } 14 = \frac{1}{5} \times 70 = \text{مالیات بر ارث}$$

۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

کالاهای بادوام بعد از مبادلات پایاپای (تهاتری) به عنوان اولین پول (وسیله‌ی مبادله) مورد استفاده قرار گرفت. بعد سراغ برخی فلزات مانند طلا و نقره رفتند - رسیدهای کاغذی (اسکناس) مرحله بعد پول بود که بعداً پول تحریری (کتابی) و الکترونیکی را شاهد هستیم.

۱۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هزینه‌ی فرصت تولید گندم در کشور B (صرف‌نظر کردن از تولید ۵ تن پنبه) کمتر از هزینه‌ی فرصت تولید گندم در کشور A (صرف‌نظر کردن از تولید ۱۰ تن پنبه) است و همین امر باعث می‌شود تا کشور B منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید گندم اختصاص دهد. بنابراین کشور B در تولید گندم مزیت نسبی دارد.

۱۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:

ب) در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها (و نه ثروت آن‌ها) مبنای مالیات است. شاید بتوان گفت که مالیات بر درآمد اشخاص، مهم‌ترین نوع مالیات است.

ث) در مالیات بر ارزش افزوده، مالیات پرداخت‌شده‌ی تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود، به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

ج) دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی (از طریق قرض گرفتن از مردم یا شریک کردن آن‌ها در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت و تقسیم سود بین آن‌ها) تأمین می‌کند. این درآمد نیز نمی‌تواند تا ابد پایدار باشد.

۱۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث است.

ب) انواع عوارض درج شده در قبض‌های شهرداری مالیات تلقی می‌شود. شهرداری در مقابل خدماتی که ارائه می‌کند، وجوهی مانند عوارض خودرو و یا عوارض نوسازی و دفع پسماند دریافت می‌کند، پس دفع پسماند جزء عوارض خدماتی است.

ج) مالیات بر درآمد اتفاقی جزء مالیات بر درآمد و از انواع مالیات مستقیم است.

د) مالیات بر مصرف، انواع بسیار زیادی دارد که بارزترین نمونه آن در ایران، مالیات بر مشروبات غیرالکلی ماشینی و مالیات بر دخانیات است.

۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

کل مالیات دریافتی برابر است با مالیات دریافتی از مرحله‌ی آخر:

$$\text{کل مالیات بر ارزش افزوده} = ۱,۰۸۰,۰۰۰ = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۹}{۱۰۰}$$

مرحله دوم (قیمت + مالیات)

$$\text{مالیات} = ۲۲۵,۰۰۰ = ۲,۵۰۰,۰۰۰ \times \frac{۹}{۱۰۰}$$

$$۲,۵۰۰,۰۰۰ + ۲۲۵,۰۰۰ = ۲,۷۲۵,۰۰۰$$

مالیات بر ارزش افزوده از انواع مالیات غیرمستقیم است.

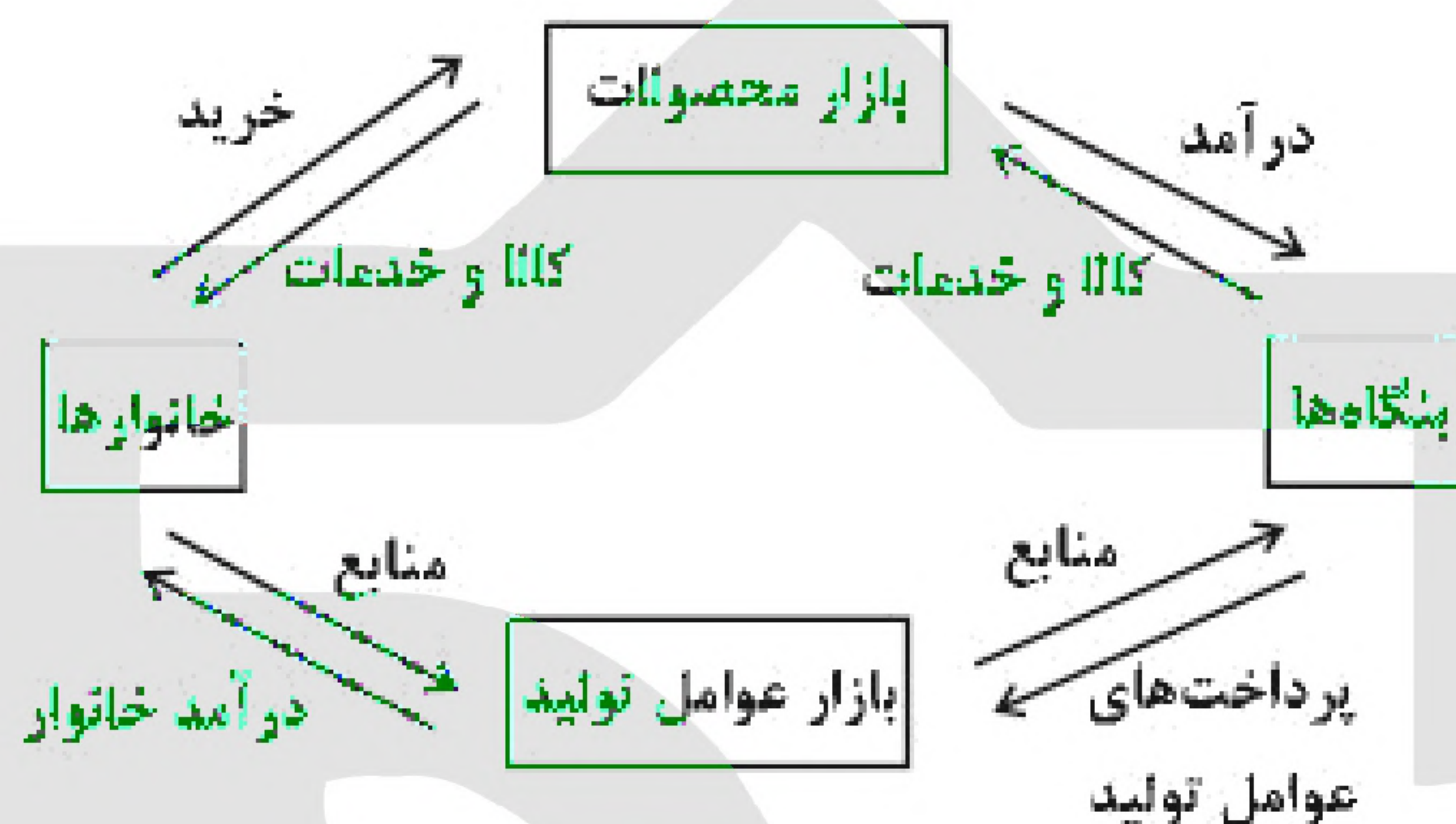
۱۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) براساس نمودار در قیمت ۲۰۰۰ تومان، مقدار ۶ عدد بستنی تولید می‌شود.

ب) طبق قانون عرضه، با افزایش قیمت، مقدار عرضه از هر کالا افزایش می‌یابد و بالعکس.

ج) در قیمت ۲۵۰۰ تومان ۸ واحد بستنی عرضه می‌شود، اگر قیمت به ۱۵۰۰ تومان برسد، تولیدکننده ۴ واحد بستنی عرضه می‌کند. بنابراین ۴ واحد ($8 - 4 = 4$) کاهش خواهیم داشت.

۱۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. طبق نمودار زیر، خانوارها فروشنده منابع تولید و بنگاه‌ها فروشنده کالاها و خدمات هستند.

۱۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) در نقطه C، عرضه برابر با تقاضا است و نقطه تعادلی است یعنی نه کمبودی در این نقطه وجود دارد و نه مازادی.

ب) در نقاط مثلث بالای نقطه تعادل (نقطه A) به علت بالا بودن قیمت، مازاد عرضه و کمبود تقاضا داریم چون در این قیمت مصرف‌کنندگان حاضر به خرید نیستند، پس فزونی عرضه بر تقاضا رخ می‌دهد.

ج) در پایین نقطه تعادل (نقطه B) به علت پایین بودن قیمت، مقدار تقاضا زیاد و انگیزه تولیدکنندگان برای تولید کم است، پس با افزایش قیمت، به سمت نقطه تعادل پیش می‌رویم و از کمبود عرضه و مازاد تقاضا به نقطه برابری عرضه و تقاضا می‌رویم.

د) هزینه‌های مبادله در واقع بر نحوه تخصیص منابع اثرگذار است.

۱۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) همان‌طور که ما انسان‌ها ملیت داریم، کالاها هم «ملیت» دارند. با این حال جالب است بدانیم که برخی محصولات، به‌ویژه محصولات فناورانه‌ای که از فناوری‌های پیشرفته‌تری بهره می‌برند، ممکن است «چندملیتی» باشند.

ب) عوامل روی آوردن کشورها به مبادله:

۱- یکسان نبودن منابع و عوامل تولید در کشورها (مانند: مونتاژ کالای کره‌ای در کشور اندونزی)

۲- یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری (مانند: کشورهای توسعه‌یافته در سطح فناوری بالاتری نسبت به کشورهای در حال توسعه قرار دارند).

۳- تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی (مانند: خشکبار در وضعیت آب‌وهوایی برخی نقاط ایران تولید می‌شود).

ج) صادرات کالاها به تولیدکنندگان اجازه می‌دهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگ‌تری به فروش برسانند و به منظور رقابت با تولیدکنندگان دیگر، به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار شوند.

۱۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

۱۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف) = قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله ی (۱)

(نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت اولیه کالا) + قیمت اولیه کالا در مرحله ی (۱)

$$= ۱۰۰۰ + \left(۱۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} \right) = ۱۱۰۰ \text{ تومان}$$

(ب) = مالیات بر ارزش افزوده ی جمع آوری شده توسط روشنده در مرحله ی سوم

$$\text{تومان } ۲۰۰ = ۲۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = \text{نرخ مالیات بر ارزش افزوده } \times \text{قیمت کالا در آن مرحله}$$

(ج) قیمت مرحله ی قبل - قیمت آن مرحله = ارزش افزوده ی هر مرحله

قیمت مرحله ی سوم - قیمت مرحله ی چهارم - ارزش افزوده ی مرحله ی آخر

$$\text{تومان } ۵۰۰ = ۲۵۰۰ - ۲۰۰۰ = \text{ارزش افزوده ی مرحله ی آخر}$$

۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

در نقطه ی تعادل، محل برخورد S و D، مازاد صفر است (قیمت ۷۰۰ و مقدار ۱۵) - در قیمت ۱۵۰۰، تقاضا ۵ و عرضه ۲۵ است، بنابراین مازاد عرضه ۲۰ واحد می شود - علت انتقال روی محور عرضه، تغییر قیمت است و اینجا افزایش قیمت علت است - در نقطه ی M کمبود عرضه [مازاد تقاضا] داریم که باعث افزایش قیمت می شود.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۲۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

(ب) مالیات بر مصرف، نهایتاً به وسیله مصرف کننده نهایی پرداخت می شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است.

(ج) ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد گات، مشهور شد و بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی (WTO) تبدیل شد.

آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

(د) گاهی دولت ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می کنند و گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی شان با کشورهایی که دیدگاه های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان های تجاری وضع می کنند و تعرفه ها را کاهش می دهند.

۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- خط A نشانگر منحنی عرضه و صعودی است. هم چنین خط M بیانگر منحنی تقاضا و نزولی است.

- براساس قانون تقاضا با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می یابد.

- در سطح قیمت ۶۰,۰۰۰ تومان، با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا روبه رو هستیم و می توان گفت در سطح قیمت ۵۰,۰۰۰ تومان (سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی) کمبود تقاضا خواهیم داشت.

- نقطه ای که در آن خبری از مازاد و کمبود نیست، نقطه ی قیمت و مقدار تعادلی نام دارد و در این جا سطح قیمت تعادلی ۴۰,۰۰۰ تومان است.

۲۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- معتقدان به تفکر سوسیالیسم بر این باورند که سرآغاز همه‌ی ظلم‌ها، مالکیت خصوصی است و از این رو یا باید احزاب با مالکیت خصوصی مبارزه کنند و یا اینکه دولت‌ها موظف‌اند با قرار دادن قوانینی سخت‌گیرانه بر مالکیت و سرمایه‌اندوزی، جلوی ظلم و ستم سرمایه‌دارها را بگیرند و از اقشار ضعیف حمایت کنند.
- معتقدان به سرمایه‌داری از ایده‌ی آزادی تجارت خارجی و کاهش تعرفه‌ها دفاع می‌کنند.
- در نظام اقتصاد اسلامی (نظام اقتصادی عدالت‌بنیان) افزایش ثروت افراد نباید موجب اختلافات طبقاتی شود و به سخن دیگر افزایش رفاه اقتصادی یک نفر مقید به افزایش رفاه اقتصادی دیگران است.

۲۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:

- الف) در حالت کمبود عرضه یا مازاد تقاضا برای رسیدن به تعادل، قیمت باید افزایش یابد، این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.
- ت) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد.

۲۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مقدار تقاضا از یک کالا با قیمت آن رابطه‌ی عکس دارد. به طوری‌که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد. بنابراین نمودار صورت سؤال نشان‌دهنده‌ی نمودار تقاضا است که نزولی می‌باشد. با افزایش قیمت از نقطه‌ی C به B جابه‌جا می‌شویم، افزایش قیمت باعث کاهش مقدار تقاضا (مقدار کم‌تر) است.

۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- الف) عرضه‌کنندگان نیروی کار: همان کارگرانی هستند که با نیروی بدنی و یا فکری خود، محصول یا خدمتی را تولید می‌کنند و حاضرند کار خود را در اختیار تقاضاکنندگان کار قرار دهند.
- تقاضاکنندگان نیروی کار: صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند. (گاهی در اقتصاد به تقاضاکنندگان نیروی کار، کارفرما هم می‌گویند).
- در سطح دستمزد بالاتر از دستمزد تعادلی بازار دارای مازاد عرضه است. تعداد زیادی از افراد حاضر به کار در این سطح دستمزد هستند ولی کارفرمایان تمایلی به استخدام این تعداد از افراد با این سطح دستمزد ندارند.
- ب) همان‌طور که در بازار کالا، مقدار عرضه و یا تقاضای یک کالا با قیمت آن ارتباط می‌یابد، در بازار کار نیز قیمت نیروی کار که نام آن دستمزد است، با میزان تقاضا یا عرضه‌ی نیروی کار ارتباط دارد.
- ج) رابطه‌ی میزان تقاضای نیروی کار با سطح دستمزد، معکوس است. یعنی هر چه دستمزد افزایش یابد، تمایل کارفرمایان برای استخدام کمتر می‌شود.
- د) در سطح دستمزد ۳ میلیون تومان، بازار به تعادل می‌رسد و تمامی ۲۰ نفر متقاضی کار به استخدام درمی‌آیند. یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی از سوی کارفرما برابر است.
- در سطوح دستمزد پایین‌تر از دستمزد تعادلی (۲ میلیون تومان) بازار با مازاد تقاضا روبه‌رو است. در این سطح از دستمزد به دلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست، در نتیجه کارفرمایان مجبور می‌شوند سطح دستمزد را افزایش دهند، در این حالت تمایل افراد برای استخدام نیز افزایش می‌یابد و دستمزد تا رسیدن به سطح دستمزد تعادلی افزایش می‌یابد. در نتیجه در سطح دستمزد ۲ میلیون تومان، دستمزد باید یک میلیون تومان افزایش یابد تا به سطح دستمزد تعادلی ۳ میلیون تومان برسیم.

۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد.
ب) سازمان استاندارد وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را تأیید کند.
ج) بازی اقتصاد نیازمند یک داور است که به آن دولت می‌گویند. دولت با عملکرد درست خود می‌تواند تخصیص‌های بهینه‌ای برای اقتصاد به وجود آورد.
د) تیرهای چراغ برق، خدمات پلیس، بوستان، آتش‌نشانی و پل‌ها متعلق به یک نفر نیستند و می‌توانند توسط افراد زیادی هم‌زمان استفاده شوند و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده‌ی آن محروم سازید، بنابراین کالای عمومی محسوب می‌شوند.

۲۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. در حالی که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه‌ی کافی ندارند، در نتیجه تولید و عرضه‌ی آن کم می‌شود. در صورت ادامه‌ی این روند چون گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد، این گروه برای خرید کالا حاضر خواهند بود مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. افزایش قیمت باعث می‌شود که از یک سو تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند. این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد. در نقطه‌ی تعادلی دریافتی تولیدکننده به حداکثر می‌رسد، زیرا تمام آن‌چه که تولید کرده را به فروش می‌رساند و در بازار مازاد یا کمبودی وجود ندارد.

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) تبادل عوامل تولید (زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی) در بازار عوامل تولید صورت می‌گیرد. در بازار عوامل تولید، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدار هستند.
مسیر شماره ۱ - پرداخت‌های عوامل تولید: پرداخت پول بابت عوامل تولید خریداری شده توسط بنگاه‌ها را نشان می‌دهد.

مسیر شماره ۲ - درآمد خانوارها: پرداخت‌هایی که بابت خرید منابع تولید به خانوارها پرداخت می‌شود. این پرداخت‌ها عبارتند از: دستمزد، اجاره و سود

ب) کالاهای جانشین: کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند. زمانی برای کالایی، کالای جانشین داریم که در عدم حضور کالای اول، بتوانیم از کالای دوم استفاده کنیم. زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای آن کاهش و تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد. برعکس زمانی که قیمت یک کالا کاهش می‌یابد، تقاضا برای آن افزایش و تقاضا برای کالای جانشین کاهش می‌یابد. کالاهای جانشین مانند: گوشت سفید و قرمز

ج) شرکت توانیر در کشور ما، به دلایل «طبیعی» انحصارگر در «فروش» کالای خود به شمار می‌روند.

۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(الف) تنها قسمت «الف» در گزینه ی «۲» نادرست است. در بازار کالاها و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند. در حالی که در بازار عوامل تولید، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدار هستند.

(ب) کالاهای جانشین کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند. زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای آن کاهش و تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد. برعکس زمانی که قیمت یک کالا کاهش می‌یابد، تقاضا برای آن افزایش و تقاضا برای کالای جانشین کاهش می‌یابد. کالاهای جانشین مانند: گوشت سفید و قرمز

(ج) کالای پست به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف‌کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا، روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که کیفیت بالاتری داشته باشند).

(د) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ قانون ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی را اعلام کرد.

(ه) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند. (در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود)

۳۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

(الف) در کشور ما شرکت‌هایی خودرویی به دلایل قانونی، انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می‌روند.
(د) فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه و حراجی‌ها، مزایده و خریداران عمده کالا و خدمات مزایده برگزار می‌کنند.

۳۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(الف)

= مالیات بر ارزش افزوده‌ی جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله‌ی دوم

تومان ۵,۴۰۰ = $\frac{۱۵}{۱۰۰} \times ۳۶,۰۰۰$ = نرخ مالیات بر ارزش افزوده * قیمت کالا در مرحله‌ی دوم

(ب)

ارزش محصول در مرحله‌ی دوم - ارزش محصول در مرحله‌ی سوم = میزان ارزش افزوده در مرحله‌ی سوم

تومان ۸,۰۰۰ = $۴۴,۰۰۰ - ۳۶,۰۰۰$ = میزان ارزش افزوده در مرحله‌ی سوم

= مالیات بر ارزش افزوده‌ی خالص جمع‌آوری شده در مرحله‌ی سوم

تومان ۱,۲۰۰ = $\frac{۱۵}{۱۰۰} \times ۸,۰۰۰$ = نرخ مالیات بر ارزش افزوده * میزان ارزش افزوده در مرحله‌ی سوم

(ج)

مجموع مالیات بر ارزش افزوده‌ی جمع‌آوری شده

تومان ۱۰,۸۰۰ = $\frac{۱۵}{۱۰۰} \times ۷۲,۰۰۰$ = مالیات بر ارزش افزوده‌ی جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله‌ی آخر =

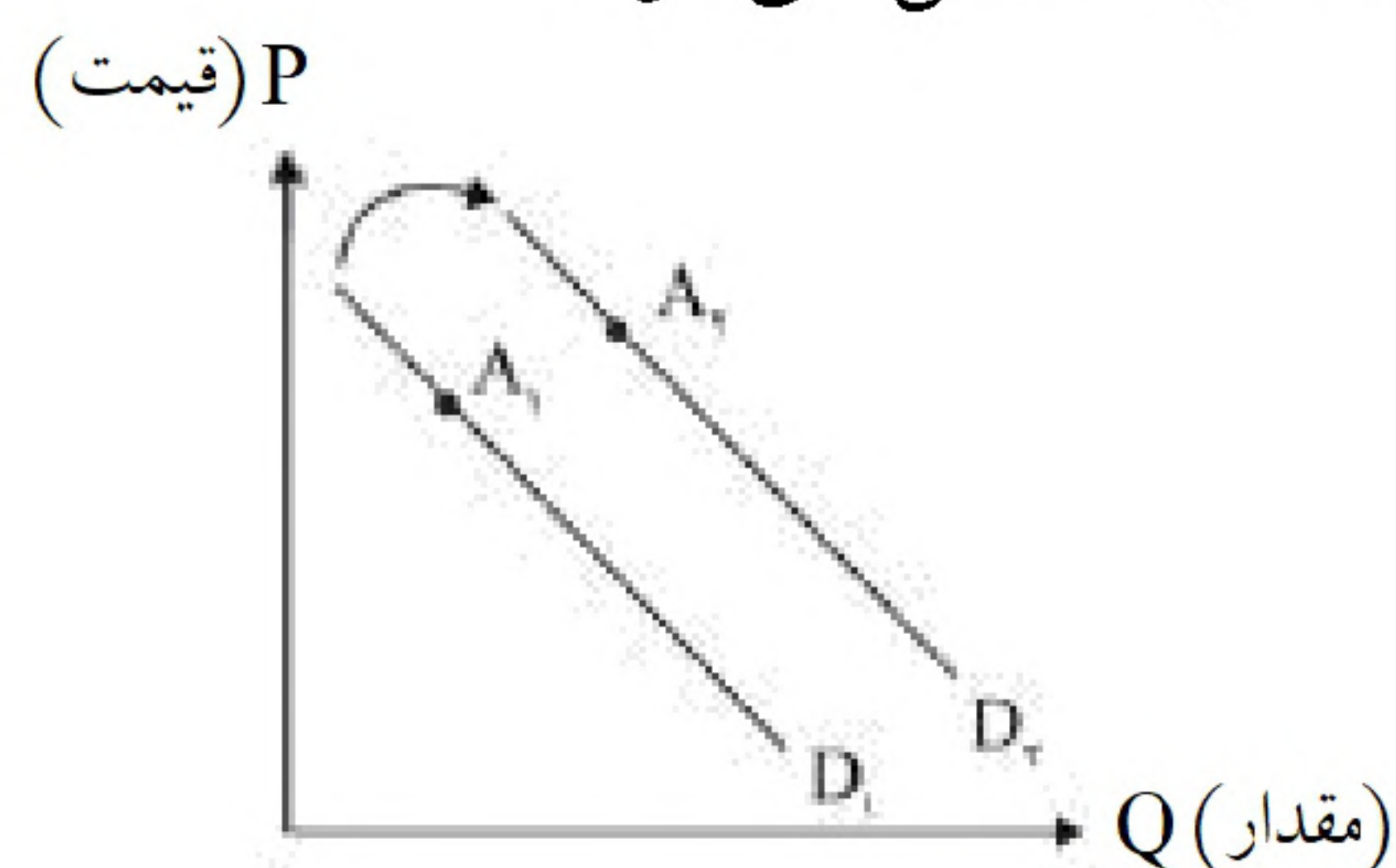
۳۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) عوامل اثرگذار بر تعداد خرید و تقاضا:

۱- درآمد / ۲- موقعیت کالا / ۳- سلیقه / ۴- انتظارات / ۵- قیمت دیگر کالاها

گزینه‌های (۱) و (۳)، هر دو جزء این عوامل نیستند.

ب) وقتی درآمد افزایش می‌یابد، منحنی تقاضا برای یک کالای نرمال به سمت راست -بالا منتقل می‌شود.

ج) خریداران عمده کالا و خدمات مناقصه برگزار می‌کنند.

۳۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

۳۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\left. \begin{array}{l} \text{معاف} \Rightarrow 3,000,000 \\ 21 - 3 = 18,000,000 \times \frac{10}{100} \\ = 1,800,000 \\ 22 - 21 = 1,000,000 \times \frac{20}{100} \\ = 200,000 \end{array} \right\} \text{کل مالیات} = 2,000,000$$

$$\text{مانده‌ی خالص} = 22 - 2 = 20,000,000$$

۳۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

یکی از ابزارهای مهم دولت در کاهش نابرابری و فاصله‌ی طبقاتی مالیات است.

مالیات بر ارث مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی و البته مالیات مستقیم است.

مهم‌ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد (نه ثروت آن‌ها) است.

عوارض پسماند، عوارض خدمات شهرداری است و مالیاتی غیرمستقیم است.

۳۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. درآمد دولت از محل فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر مانند نفت و گاز، درآمدی پایدار

نیست. هم‌چنین ایجاد بدهی از طریق قرض از مردم نیز نمی‌تواند تا ابد پایدار باشد. بر این اساس مالیات، درآمد

پایدارتری برای دولت محسوب می‌شود.

۳۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در سطح قیمت ۳۰۰ ریال برای رسیدن به تعادل، قیمت باید ۵۰ ریال ($300 - 250 = 50$) کاهش یابد.

۳۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- تأمین نیاز مردم به امنیت و بهداشت ← ارائه کالای عمومی
- تعریف و اجرای حق مالکیت ← بهبود عملکرد بازار
- دولت با وضع قوانین و مقررات ویژه در زمینه‌های مختلف می‌کوشد تا وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم برای مبادله بین افراد را تضمین کند ← بهبود عملکرد بازار
- دولت، مسئول ارائه کالاها و خدمات عمومی و سرمایه‌گذاری در این حوزه است ← ارائه کالای عمومی

۴۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- گاهی دولت‌ها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاها وضع می‌کنند و گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.
- هر چند تجارت خارجی و تمرکز بر مزیت‌های مطلق یا نسبی دارای مزایای فراوانی است، اما باید در نظر داشته باشیم که این فعالیت گروهی، به قدرت و استقلال اقتصادی کشور، آسیبی نزند.
- وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه‌ی انرژی (مانند: نفت، انرژی هسته‌ای و انرژی‌های نو)، صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه‌ی رقیب یا دشمن و نهایتاً ضعف و وابستگی یک کشور شود.